

Sygn. akt VIII U 461/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek	

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2021 r. w Gliwicach

sprawy A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołania A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 4 lutego 2021 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) **sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek**

Sygn. akt VIII U 461/21

UZASADNIENIE

Decyzją z 4 lutego 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C., działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, odmówił ubezpieczonemu A. S. ustalenia ponownego prawa do emerytury górniczej. W uzasadnieniu podał, że ubezpieczony od 1 listopada 2012 r. ma już ustalone prawo do górniczej emerytury w związku z ukończeniem 50 lat, tj. na podstawie art. 50a ust. 2 ustawy emerytalnej, zatem brak jest podstaw prawnych do przyznania prawa do kolejnej emerytury górniczej w związku z ukończeniem 55 lat, tj. w myśl art. 50a ust. 1 ustawy emerytalnej.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od ww. decyzji, domagając się jej zmiany i orzeczenia co do istoty sprawy poprzez przyznanie mu prawa do emerytury górniczej z art. 50a ustawy emerytalnej od 20 stycznia 2021 r. W uzasadnieniu podniósł, że błędne jest stanowisko organu rentowego, zgodnie z którym nie ma możliwości ponownego ustalenia prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a albo 50e ustawy, w sytuacji gdy wnioskodawca pobiera już emeryturę górniczą przyznaną w oparciu o jeden z tych przepisów.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. S. urodził się (...) Wiek 50 lat ukończył (...), a 55 lat (...).

Decyzją z 2 stycznia 2013 r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej w związku z ukończeniem 50 lat, tj. na podstawie art. 50a ust. 2 ustawy emerytalnej, od 1 listopada 2012 r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku o emeryturę.

W treści decyzji (...) Oddział w C. zaliczył ubezpieczonemu 30 lat i 2 miesiące okresów składkowych oraz 1 rok i 4 miesiące okresów nieskładkowych. Przy ustaleniu stażu pracy górniczej do 191 miesięcy pracy górniczej zastosowano przelicznik 1,8, zaś do 112 miesięcy pracy górniczej zastosowano przelicznik 1,5, a do 4 miesięcy przelicznik 1,4. Łączny staż pracy górniczej wyniósł 307 miesięcy.

W dniu 2 lutego 2021 r. ubezpieczony wystąpił z kolejnym wnioskiem o przyznanie prawa do górniczej emerytury.

Zaskarżoną decyzją z 4 lutego 2021 r. (...) Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a ust. 1 ustawy emerytalnej, ponieważ ubezpieczony ma już ustalone prawo do emerytury górniczej z art. 50a ust. 2 ustawy emerytalnej.

Ubezpieczony po przyznaniu emerytury od 1 listopada 2012 r. kontynuował zatrudnienie i przepracował ponad 30 miesięcy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego. Nie był on sporny pomiędzy stronami.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Nie budzi wątpliwości, że decyzją z 2 stycznia 2013 r. ubezpieczonemu przyznane zostało prawo do emerytury górniczej na podstawie art. 50a ust. 2 ustawy emerytalnej.

Obecnie ubezpieczony domaga się przyznania emerytury na podstawie art. 50a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 291 ze zm.).

Przepis art. 50a ustawy emerytalnej stanowi:

1. Górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) ukończył 55 lat życia;

2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;

3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

2. Wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

W ocenie Sadu Okręgowego ubezpieczony nie uzyskał jednak prawa do kolejnego świadczenia.

W wyroku z 5 marca 2013 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach, III AUa 1117/12, wskazał, że ubezpieczony, któremu przyznano górniczą emeryturę na podstawie art. 50a ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie nabywa prawa do takiego świadczenia w oparciu o przepis art. 50a ust. 1 tej ustawy po osiągnięciu wieku 55 lat.

Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu orzeczenia wyjaśnił, że ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wśród rodzajów emerytur górniczych rozróżnia emeryturę górniczą bez względu na wiek i zajmowane stanowisko w przypadku wykonywania pracy górniczej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez co najmniej 25 lat przyznawaną na podstawie jej art. 50e ust. 1 oraz przewidzianą w art. 50a emeryturę górniczą bez względu na datę urodzenia górnika przyznawaną w obniżonym wieku (55 lub 50 lat) przy 10 lub 15-letnim okresie pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 w ogólnym okresie ubezpieczenia górnika (20/25 lat). Przewidziana w art. 50a górnicza emerytura, której nabycie ustawodawca wiąże z osiągnięciem stosownego wieku, uzależnionego od określonego okresu pracy górniczej przewidzianej w art. 50c ust. 1 - pomimo, iż warunki do jej uzyskania określono w dwóch odrębnych ustępach tego przepisu, faktycznie stanowi rodzajowo tożsame świadczenie. W konsekwencji też ubezpieczony, któremu z chwilą osiągnięcia wieku 50 lat przyznano prawo do górniczej emerytury na podstawie ust. 2 omawianego art. 50a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. wobec wykazania okresu pracy górniczej wynoszącego łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, po ukończeniu 55 lat życia – tylko z tej przyczyny – nie nabędzie prawa do górniczej emerytury przewidzianej w ust. 1 art. 50a, albowiem w istocie po jego stronie nie wystąpiły jakiegokolwiek przesłanki uzasadniające uzyskanie prawa do kolejnego świadczenia - nadal uzależnionego od wykazania okresu pracy górniczej wynoszącego łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 25 lat, w tym co najmniej jedynie 10 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1.

Podobny pogląd Sąd Apelacyjny w Katowicach zaprezentował również w wyroku z 23 sierpnia 2016 r., III AUa 2216/15.

Sąd Okręgowy podziela powyższe stanowisko.

Ubezpieczony uzyskał prawo do emerytury górniczej ze względu na ukończenie wieku 50 lat na mocy decyzji z 2 stycznia 2013 r., w której ustalono, że staż pracy górniczej wynosi 307 miesięcy. Oznacza to, że ubezpieczony spełnił przesłankę posiadania co najmniej 25-letniego okresu pracy górniczej, o której mowa w art. 50e ustawy emerytalnej, w kwietniu 2012 r. (25 lat x 12 miesięcy = 300 miesięcy). Zatem już w tej dacie ubezpieczony mógł wnosić o przyznanie prawa do emerytury górniczej bez względu na wiek.

Tymczasem ubezpieczonemu została przyznana emerytura górnicza ze względu na wiek (po ukończeniu 50 lat) od listopada 2012 r. Nie jest zatem możliwe – biorąc pod uwagę cytowane wyżej przepisy prawa i orzecznictwo – przyznanie ubezpieczonemu kolejnej emerytury górniczej ze względu na wiek, tj. po ukończeniu 55 lat.

Wskazać też należy, że ubezpieczony nie spełnia przesłanek do przeliczenia świadczenia na podstawie art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej.

Przepis ten stanowi:

Art. 53. 1. Emerytura wynosi:

- 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz
 - 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
 - 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych
- z uwzględnieniem art. 55.

2. Przy obliczaniu emerytury okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

3. Emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

5. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio, jeżeli podstawę wymiaru emerytury stanowi podstawa wymiaru emerytury przyjętej do obliczenia świadczenia przedemerytalnego.

Nie ulega wątpliwości, że art. 53 ust. 4 ustawy przewiduje możliwość obliczenia świadczenia na nowo, gdy ubezpieczony spełni przesłanki warunkujące nabycie prawa do emerytury na innej podstawie prawnej (wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z 26 czerwca 2013 r., III AUa 303/13).

W przypadku ubezpieczonego, jak zostało to wyjaśnione powyżej, brak jest jednak podstaw do przyznania emerytury na podstawie art. 50a ust. 1 ustawy emerytalnej.

Mając powyższe rozważania na uwadze brak jest podstaw do przyznania ubezpieczonemu prawa do kolejnego świadczenia, albowiem ubezpieczonemu przyzna została już emerytura górnicza ze względu na wiek na podstawie art. 50a ust. 2 ustawy emerytalnej. Nie jest on w związku z tym uprawniony do wyliczenia wysokości świadczenia na podstawie art. 53 ust. 4 ustawy.

Zatem na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie.

Wyrok został wydany w trybie art. 148¹ § 1 k.p.c.

(-) sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek